

Papers

Publicació de la **Lliga dels drets dels pobles**

LA SITUACIÓ POLÍTICA ACTUAL, A DEBAT

La Lliga comença la segona línia del programa de formació política bàsica amb la presentació de dos llibres

Després de l'èxit aconseguit amb el seminari "Val la pena preocupar-se per la política?", realitzat per proporcionar coneixements polítics bàsics, la Lliga dels Drets dels Pobles ha començat la segona línia de propostes de Politeia, programa de formació política bàsica: convidar a la reflexió i al debat sobre la situació política actual del nostre país. En aquest sentit, s'ha organitzat la presentació de dos llibres el passat 10 i 17 de juny: "Crisi de la política?" de la Fundació Ramon Trias Fargas i "Estimat PSUC" de Carme Cebrián.

CRISI DE LA POLÍTICA?

El llibre "Crisi de la política? Algunes propostes per enfortir la democràcia" és un recull de les ponències del seminari que la Fundació Ramon Trias Fargas va organitzar amb l'objectiu d'analitzar les causes del descrèdit de la política i els polítics i proposar algunes línies de millora. El coordinador del llibre i cap d'estudis de la Fundació, Joaquim Colominas, va assenyalar com a causes principals de la crisi política la corrupció i demagogia d'alguns polítics, l'allunyament dels partits polítics dels ciutadans i la manca de democràcia interna, la crisi del parlament, un sistema electoral que no estimula la participació ciutadana i la manca de reflexió i pedagogia per part dels mitjans de comunicació. Per superar aquesta situació, les propostes principals de la Fundació són el canvi d'un sistema electoral de llistes tancades i bloquejades a un sistema proporcional personalitzat, acostar els partits polítics a la societat, establir incompatibilitats en l'acumulació de càrrecs polítics, explicar què és la democràcia a les

Presentació del llibre "Estimat PSUC"

escoles i remarcar sobretot el fet que la democràcia requereix participació i control per part dels ciutadans. Colominas va afirmar que "Cal augmentar la qualitat de la democràcia i això requereix més compromís, més cultura cívica, més consciència de ciutadà".

L'acte de presentació del llibre va comptar també amb la participació de Dolors Calvet, professora de la UPC, que va fer-ne la crítica. Calvet va afirmar que "el llibre ofereix molts punts de vista, molts matissos però es va fer en un moment de molta crispació política perquè no crec que hi hagi perill per la democràcia, tot i que estic d'acord en què manca aprofundiment". Calvet va afegir que la crisi és dels polítics, no de la política i que "s'hauria de propugnar des de les esquerres un control dels polítics i la vida política, el ciutadans han d'exigir formes de control". També va afegir, però, que hi ha persones que aprofiten les crítiques de la política per passar d'implicar-se en les qüestions col·lectives.

ESTIMAT PSUC

L'autora del llibre "Estimat PSUC", Carme Cebrián va analitzar l'aportació d'aquest partit a la política catalana. Per Cebrián "el PSUC va ser una escola de formació per a la democràcia i de formació cultural i personal per a tota una generació, va atraure gent amb cultures políti-

ques diferents i ideologies difuses i es va convertir en el partit hegemònic a Catalunya contra el franquisme". Per l'autora "el gran encert estratègic del PSUC va ser saber lligar les reivindicacions nacionals i les socials, les reivindicacions de la classe obrera i les classes mitges emergents i va saber intergrar els immigrants."

En aquest cas, la crítica del llibre va anar a càrrec del diputat del PSC i vice-president del Congrés dels Diputats, Joan Marçet. Marçet va qualificar el llibre "de recomanable lectura no només per saber una part important de la història del país sinó per reflexionar sobre el futur de l'esquerra". En aquest sentit Marçet va afirmar que "el llibre és allisonador perquè mostra què li pot passar a un partit quan embogeix i entra en una guerra fratricida i que cap partit està lliure de que li passi el mateix". El diputat també va assenyalar que "el llibre planteja l'interrogant de si després del fracàs del PSUC, l'evolució cap a Iniciativa per Catalunya és una bona solució."

Núria Farell

PANAMÀ: CONTAMINACIÓ DE BASES MILITARS

Els Estats Units continuen encara sense donar una resposta clara a les exigències de les autoritats panamenyes sobre la descontaminació d'unes 9.000 hectàrees que hauria de retornar a Panamà el 31 de desembre de 1999, d'acord amb els tractats sobre el Canal signats el 1977.

Aquestes terres contaminades per mines i altres explosius sense detonar van ser utilitzades durant molts anys pels Estats Units pels seus "jocs de guerra" a les bases militars que posseeix al territori panameny des de començament del segle.

Malgrat l'obligació que els Estats Units van assumir pel tractat de devolució del Canal de netejar la zona de perills, no es veu en els responsables nordamericans voluntat de fer-ho, actitud que ja és constant a tots els països del Tercer Món on les forces armades nordamericanes fan el que volen i quan volen.

Recentment un portaveu autoritzat de l'exèrcit nordamericà, l'enginyer del Comandament Sud Rogelio Preciado, va advertir que donada la dificultat per netejar la zona de mines i explosius, el més convenient era destinar les terres ocupades pels actuals polígons militars a reserves forestals. Aquest membre del Comandament Sud de l'exèrcit estadunidenc radicada a les riberes del canal, va indicar que en els tres anys que resten perquè les bases tornin a mans de Panamà és pràcticament impossible la seva neteja.

"A més a més de l'alt cost que implica una tasca de tal magnitud, el fet de retirar la capa de terra necessària per eliminar els explosius podria ocasionar danys a la reserva natural selvàtica" va subratllar Rogelio Preciado en justificar la proposta del Comandament Sud.

"L'única manera de protegir la pobla-

ció de la contaminació i les explosions fortuïtes és cercar l'àrea i dedicar-la a reserva forestal. És una proposta que fem a les autoritats panamenyes que són les que hauran de decidir ja que en ser entregada la zona pels Estats Units tot queda sota la responsabilitat del govern panameny", va indicar.

Aquestes declaracions han provocat indignació en molts sectors progressistes de Panamà que veuen en elles a més a més de la "característica prepotència nordamericana una actitud d'irresponsabilitat en tant que reflecteixen un incompliment clar d'acords prèviament signats entre ambdós països". L'ex negociador panameny dels tractats del Canal, Carlos López Guevara, va afirmar que "l'obligació i la responsabilitat dels Estats Units a la zona no té límit de temps i no culmina amb la devolució de les bases" "El tractat del canal de Panamà assenyala amb tota claredat l'obligació dels EEUU d'entregar l'àrea del canal i les bases militars netes de tot perill per a la seguretat de la vida humana".

(Agència IPS)

PANAMÀ: CONTAMINACIÓ DE BASES MILITARS

Mentre els abusos als drets humans s'intensifiquen als estats del sud de Mèxic: Oaxaca, Guerrero i Chiapas, el govern mexicà pressiona i persegueix als activistes de Drets Humans locals i estrangers posant-los les màximes dificultats burocràtiques que impedeixen el seu treball, el seu finançament així com l'ajuda internacional. De la mateixa manera aquest any s'ha intensificat el procés d'expulsions del país de molts treballadors i membres d'ONG preocupats pel compliment del Drets Humans al país. Totes aquestes expulsions han estat per raons moltes vegades inexistents o clarament injustificades.

Solament a l'abril d'aquest any el govern va expulsar a 21 observadors estrangers i a diversos religiosos nordamericans i canadencs. Una religiosa canadenc, Hillary St. James Perry i tres membres del "Grup de

Pacificadors Cristians" van ser expulsats per intentar fer una visita a alguns presos del guerriller "Ejército Popular Revolucionario" en la penitenciària de Santa Maria Ixcotel.

Posteriorment un equip d'investigadors de la "Federació Internacional de Drets Humans" (FIDH) amb seu a París van ser expulsats del país per haver visitat a diversos agricultors reclusos en el Penal d'Acapulco acusats de ser combatents del EPR. Agents policials van "invitar" als investigadors a abandonar el país abans de 48 hores per "haber violado los términos de sus visas como turistas ya que visitar a unos presos son actividades incompatibles con el turismo".

Els darrers mesos han estat expulsats de Mèxic: Vilma Nuñez, presidenta del "Centro Nicaragüense de Derechos Humanos"; Benjamín Cuellar,

representant del "Instituto de Derechos Humanos de la Universidad Centroamericana del Salvador"; George Ann Potter, directora per a EEUU de "Proyectos Internacionales del Comité de Servicios Unitario-Universalista" i ex directora de l'agència informativa progressista peruana "Noticias Aliadas", entre altres.

Totes aquestes expulsions van coincidir amb una sèrie de durs informes de grups independents de drets humans i Organitzacions No Governamentals que qüestionen la vocació del govern del president Ernesto Zedillo pel respecte a les garanties individuals. Un informe d'Amnistia Internacional enviat fa uns mesos al Comitè Contra la Tortura de les Nacions Unides descriu una situació de violació dels drets humans en creixement constant en Oaxaca i Guerrero, on l'aparició fa ja un any del grup guerriller "Ejército Popular Revolucionario" ha provocat una onada d'arrestos arbitraris, tortura i desaparició de persones a mans de l'exèrcit i les forces policials mexicanes que han ocupat literalment la zona.

(J.Ross. "N.A.", Ciutat de Mèxic)

XILE :

INDÍGENES DEFENSEN LES SEVES TERRES

Per oposar-se a la construcció de dues centrals hidroelèctriques al riu Biobío, 500 quilòmetres al sud de Santiago, va ser destituït recentment el Director de la Comissió Nacional de Desenvolupament Indígena (CONADI), Mauricio Huenschulaf.

El govern va assenyalar que Huenschulaf va ser acomiadat per suposades irregularitats en pagaments excessius en l'adquisició de terres que van ser restituïdes a comunitats mapuches en el sud del país. Grups ecologistes i organitzacions indígenes afirmen, en canvi, que l'acomiadament del dirigent indígena va ser per la ferma oposició d'aquest a la construcció de les preses hidroelèctriques en terres ancestrals de la comunitat Pehuenche, una branca important del poble Mapuche.

El govern demòcrata cristià del president Eduard Frei dona suport obertament al consorci ENDESA que planeja construir cinc centrals hidroelèctriques al Biobío, el riu més caudalós i important del país, obligant a les comunitats indígenes pehuenches a abandonar aquestes terres en els sectors de la preserrallada dels Andes i que ocupen des d'abans de l'arribada dels espanyols a Amèrica.

La "ruca": habitatge dels Mapuches al sud de Xile

En el curs superior del Biobío ENDESA inaugurarà al març la Central Pangué i té en construcció una segona hidroelèctrica: Ralco.

Sota l'orientació de Huenschulaf, CONADI va rebutjar el 18 de juny de 1996 la permuta de les terres de dues comunitats pehuenches que seran inundades per la presa Ralco i que estan protegides per la Llei de Desenvolupament Indígena de 1992.

Aquesta llei promulgada pel President Patricio Aylwin (1990-1994), garanteix a les comunitats ètniques la possessió de les seves terres i autoritza a CONADI a iniciar accions legals per a impedir la permuta de les mateixes.

Les organitzacions ecologistes i indígenes afirmen que els projectes d'ENDESA al Biobío destruiran un ecosistema únic en el món i signifiquen un etnocidi cultural en desplaçar del seu hàbitat natural la comunitat Pehuenche.

CONADI, creada durant el govern de Aylwin, compta amb un consell nacional integrat per 8 delegats dels pobles indígenes i 8 representants del govern que al juny van coincidir en declarar il·legal el projecte Ralco.

Set de les principals organitzacions ecologistes xilenes van afirmar que el veritable propòsit de la destitució de Huenschulaf és "intervenir" CONADI i "quebrantar" la resolució en contra del projecte Ralco.

Els ecologistes acusen al president Frei de prendre partit pels empresaris en aquest problema i en particular d'oblidar la realitat i els interessos del poble Mapuche, concretament de les comunitats pehuenches, i de defensar únicament els interessos d'ENDESA, el major consorci elèctric del país amb inversions no solament a Xile sinó també a Argentina, Perú i Brasil.

(Notícies Aliades)

EEUU:

GUERRA ALS IMMIGRANTS

EEUU ha declarat la guerra als immigrants. Una rigorosa nova llei que va entrar en vigor l'1 d'abril, preocupa seriosament als treballadors i als polítics de Mèxic, Amèrica Central i el Carib. Les seves clàusules, en cas d'aplicar-se de forma literal, expulsarien a milions de persones i causarien privacions a milions més.

Dos milions de mexicans podrien perdre els seus drets i ésser deportats, segons ha expressat el Consolat mexicà a Califòrnia. Això produiria crisis de terra, habitatge i treball a tot Mèxic, especialment als estats de Guanajuato i Michoacán.

La classe política nordamericana ha trobat fàcilment la forma de justificar l'aprovaació d'aquesta llei i ocultar així la seva incapacitat per trobar vertaderes solucions als problemes que es plantejen en la seva societat. Els immigrants han passat a ser els culpables de tots els problemes de la societat nordamericana: drigues, violència, etc...

Malgrat tot, dona la impressió de no haver-hi una intenció clara d'expulsar a tots els mexicans. El país els necessita. Els immigrants indocumentats mexicans comprenen el 66% de la força laboral agrícola de Califòrnia, un estat que pro-

dueix un terç del producte agrícola total d'EEUU. L'economia de Califòrnia no podria funcionar sense aquesta força de treball. Però la campanya d'acós té un propòsit ben clar: tenir a aquests immigrants sense defensa contra els seus empleadors, que poden trucar, i ho fan, a la Policia de Control de Fronteres quan els treballadors sol·liciten augments de salaris o millors condicions laborals.

Una curiosa manera d'obtenir mà d'obra barata utilitzant la llei quan sigui necessari i segons convingui.

(G.MacEoin."Noticias Aliadas")

AFRICA-97: LA INDEPENDÈNCIA FRUSTRADA

"Cap continent ha estat més maltractat, mal entès o mal explicat al llarg dels anys que l'Àfrica. Demaneu un americà que us digui quatre coses que associa amb Àfrica i la resposta serà probablement, "pigmeus, selva calor i lleons". Els pigmeus fa dècades que practicament han desaparegut, la selva ara és tan inusual com la neu al sud de Califòrnia, la calor no és més intolerable que la que fa a Washington D.C. en un dia d'estiu, i de lleons n'hi ha tan pocs en proporció que la majoria dels africans no n'han vist mai cap."

Així s'expressava el periodista David Lamb el 1982 a la introducció del seu llibre "The Africans" després d'haver viatjat a través de 48 països africans durant els quatre anys que va ser corresponsal de Los Angeles Times. El llibre venia a ser, a principis dels vuitanta, un retrat d'un continent amb més de 2.000 grups ètnics –la majoria dels quals amb la seva pròpia llengua o dialecte– repartits al llarg de 30 milions de quilòmetres quadrats que abarquen set franges horàries, i on es tarda més viatjar en avió des de Nairobi (Kènia) a Dakar (Senegal) que de Londres a Nova York.

Avui dia Àfrica té uns 750 milions d'habitants repartits en 53 països independents. El darrer monogràfic de la Revista Mundo Negro, dedicat aquest mes a un informe sobre el continent des dels punts de vista polític, econòmic, social o religiós, apunta algunes dades com una esperança de vida mitja al continent de 53 anys, una renda per càpita de 599 \$ i un deute extern de 325.000 milions de dòlars.

Però a l'Àfrica res és perenne, encara que per a la majoria de la població les coses avancin molt a poc a poc (o no avancin en absolut) i al poc temps de realitzar aquest informe, Laurent-Desirée Kabila es feia al poder a Kinshasa i batejava el Zaire de Mubutu amb el nom de República Democràtica del Congo.

Aquest mateix mes de juny, les bales tornaven a creuar el cel de Brazzaville, la capital de l'altre Congo, i la forta descàrrega d'artilleria entre les

dues milícies rivals convertia la veïna Kinshasa en, paradoxalment, el principal port d'escapada a l'altra banda del riu que dona nom al país. Els centenars de cadàvers que omplen els carrers i les evacuacions massives d'estrangers tenen el seu origen en la rivalitat entre dos vells enemics: Sossou Nguesso, que va dirigir el país durant 13 anys fins que el 1992 va perdre el poder amb l'arribada d'unes eleccions democràtiques, i Pascal Lissouba, el nou president, acusat per l'anterior d'institucionalitzar la corrupció i d'haver provocat l'onada de violència en aplaçar les eleccions que havien d'enfrontar els dos candidats.

El caos de Brazzaville succeeix, d'altra banda, al recent cop d'estat dels militars a Sierra Leona contra el govern civil presidit per Ahmad Tejan Kabbah, amb només 14 mesos de rodatge després de ser legítim per les urnes. El país independent des del 1961, té el trist honor de ser el que té una esperança de vida més baixa del món (39 anys) després d'una cruenta guerra civil que es va allargar durant 5 anys. Tot i que té jaciments molt rics en diamants, or, bauxita i titani (valuós metall del qual s'alimenta la indústria aeronàutica, sobretot l'americana), els seus quatre milions i mig d'habitants són dels més pobres del món.

Represa Econòmica

Encara que aquests només són alguns exemples, i que cal destacar l'estabilitat i relativa represa econòmica d'alguns Estats –a l'àrea dels països del franc CFA, i després de la fatídica devaluació del 1994, s'ha registrat una certa millora com és el cas de Benin, Togo, Senegal o Costa d'Ivori i també s'ha constatat un "avanç" a Sudàfrica, Uganda, Ghana i Kènia –el cert és que 32 dels 40 països més pobres del món són africans.

Les bones perspectives que auguren els nous caps d'Estat africans a principis dels anys seixanta, la dècada de la majoria d'independències al continent i coneguda com la "de la

llibertat", s'han truncat visiblement. Una trentena dels 53 països africans tenen una renda de menys de 725 \$ per habitant. Fins a finals dels anys 80 no hi havia cap país, excepte Botswana, que hagués tingut una trajectòria parlamentària lliure i normal des de la independència. Només els presidents de Senegal (Leopold Sedar Senghor), Camerun (Ahmadou Ahidjo) i Tanzània (Julius Nyerere) van deixar el poder per voluntat pròpia. La resta encara l'ostenten, han mort o van ser assassinats o foragitats per militars.

Pel què fa a l'Àfrica subsahariana, els anys seixanta van fer renèixer juntament amb la creació de la majoria dels Estats tal com els coneixem actualment, un sentiment d'esperança. La xispa la va donar Ghana (abans Gold Coast, la prometedora "Costa Daurada") el 1957. Un any abans havia assolit la seva independència el Sudan, que es pot considerar en la frontera entre l'Àfrica Negra i el nord d'Àfrica. L'estat africà més extens en superfície, Sudan, ha patit una de les guerres civils més mortíferes i la més llarga de forma ininterrompuda: el règim militar de Jartum contra la població negra cristiana i animista del sud.

El somni de la independència

Els que van viure l'estrena de les independències aviat van despertar del somni en comprovar que els dirigents que tant havien clamat contra els colonitzadors estaven més preocupats en reforçar el seu poder personal i omplir les seves arques que en el desenvolupament del seu país. Obsessionats per possibles conspiracions certes o imaginades, els nous dictadors eren capaços d'assassinar a sang freda sospitosos de sublevació simplement per un petit rumor o per manies o persecutòries. La sang començava a córrer i era sang africana vessada per mans africanes.

Tres dècades i mitja més tard es pot parlar de la nefasta colonització i descolonització (amb la perpetuació del

A l'Àfrica cal superar la fractura entre el poder i la societat civil

poder occidental mitjançant estructures de control indirecte o sistemes polítics aliens a la realitat africana), de les conseqüències de convertir els estats africans en un camp de batalla de la guerra freda, de la consolidació de fronteres arbitràries al marge dels grups ètnics i culturals, de l'expoliació econòmica mitjançant un control de les matèries primes, de l'esclavatge del deute extern (325.105 milions de \$ a tot el continent), etc.

Però és també un símptoma positiu que certs intel·lectuals africans apel·lin ja a la responsabilitat dels propis africans per a fer front als reptes més urgents al final d'aquest mil·lenni. Un dels més decisius és el de l'estabilitat política. Entre els anys 1966 i 1983 l'Àfrica Negra va viure un allau de cops d'Estat, una constant des de la independència que encara perviu com a pràctica tant poc sorprenent per a la població com poc substancial en canvis positius. En aquest període esmentat, un total de 78 cops d'Estat van comportar un canvi de poder per les armes, mentre que en dos centenars de casos més va haver-hi algun tipus d'intent no reeixit. Els efectius militars van créixer en l'àrea subsahariana en un 447 per cent, mentre que les despeses en Defensa van patir un augment d'un 1.447 per cent.

La general crisi de l'estat-nació –i la fallida total de l'Estat com a tal en països com Libèria o Somàlia– són la conseqüència directa de la fractura evident entre la societat civil i el poder. Un poder que busca, per damunt de tot, la seva permanència fins i tot en els casos dels països que un dia van apostar per la via socialista i els que pretenien haver descobert la "tercera via" a partir de la suposada aplicació a la política moderna de certs valors tradicionals i pròpia de la cultura africana.

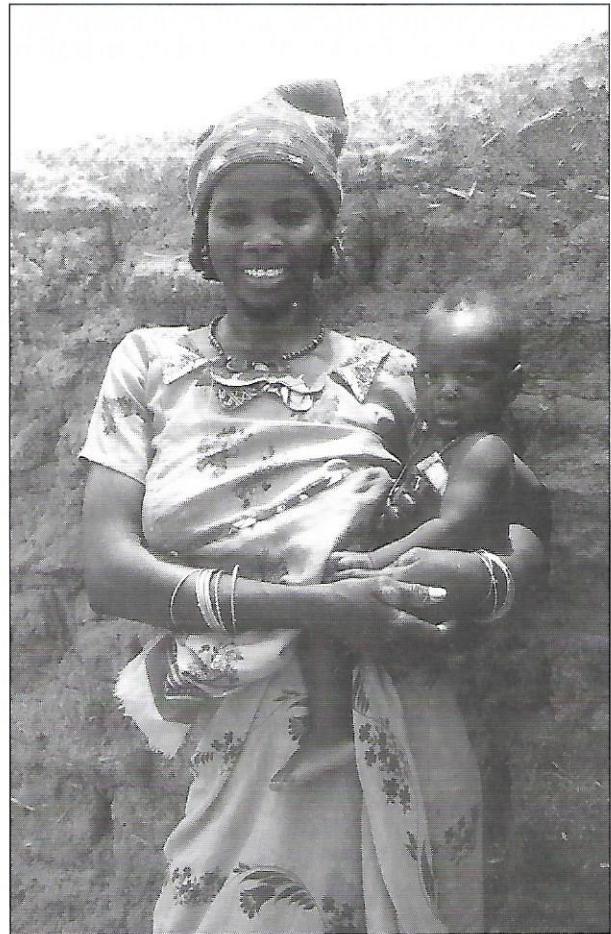
Personalisme, autoritarisme, corrupció, repressió i connivència amb els antics poders colonials si l'interès propi ho aconsellava han marcat les directrius dels governs africans en els darrers trenta anys. I mentre els Estats Units i França es disputen ara

noves zones d'influència –d'on treuran minerals i matèries primes a bon preu– la peculiaritat social africana es presenta com un dels grans reptes a superar cap a una normalitat política.

Etnicisme

El mateix Daniel Arap Moi, president de Kènia, parlava del "tribalisme" –avui dia és més pertinent parlar d'etnicisme– com a "cancer" del continent. Només al Zaire conviuen dins unes mateixes fronteres polítiques més de 200 grups ètnics diferents amb llengües que res tenen a veure unes amb les altres. Les quotes de poder, o ja simplement el fet d'obtenir una feina o un càrrec per poc important que sigui, està determinat en gran mesura pel grup ètnic al qual es pertany. Que el president de Togo, Gnassingbé Eyadema (conegut pels opositors amb el sobrenom sarcàstic de "Eyademon" –Eya-dimoni), beneficiï directament la seva ètnia, els Kabyé, en detriment de la més nombrosa i tradicionalment dominant, els Ewé, no és en sí mateix un gest denunciablable a ulls dels propis togoleesos. Per a ells el problema és més aviat que no hi hauria d'haver un president Kabyé.

Malauradament, només hi ha tres països a l'Àfrica subsahariana que gaudeixin d'una uniformitat ètnica: Somàlia, Lesotho i Swaziland. Potser per això són dels pocs que tenen una certa identitat nacional. Però Somàlia, com és sabut, està en greu descomposició a mercè de la violència dels "senyors de la guerra" i les seves parcel·les de poder, mentre que els

altres dos són massa petits per a tenir un pes específic al continent.

Una aposta per trobar fórmules "afrocentristes" basades en la potenciació de les comunitats de base capaces de vertebrejar la vida civil i la recerca de poders representatius que respectin el pluralisme sembla la alternativa més raonable –encara que difícil– a la descomposició existent. Canviar les actuals fronteres polítiques és una opció poc menys que impossible i desaconsellable però no seria agosarat buscar formes de relació i unió política a d'altres nivells, tal com apunta Kabunda Badi a Mundo Negro.

El passat dia 17 de juny Amnistia Internacional feia públic el seu informe anual amb la significativa dada que situava un terç dels refugiats al món (cinc milions de persones) a l'Àfrica. Uns 16 milions de persones més es troben desplaçades en el propi país, moltes a conseqüència de la crisi dels Grans Llacs. Unes xifres massa il·lustratives.

CARLES CASCÓN

El document que oferim avui està extret de la publicació C3A del "European Network Against Arms Trade". Material de treball nº 11. Febrer 1997

TRÁFICO DE ARMAS EN LA REGIÓN DE LOS GRANDES LAGOS

De espectáculo vergonzoso podría denominarse la actuación de la denominada "Comunidad Internacional" (países del primer mundo) con respecto a los conflictos que se han desarrollado en la región de los Grandes Lagos, puesto que la división y la falta de acuerdos en realizar una acción conjunta que acabara con la tragedia humana que la región está padeciendo ha sido la tónica común desde el inicio de los conflictos. Pero el hecho de estar en juego la vida de cientos de miles de personas, hace que la vergüenza se trueque en complicidad criminal, cuando las responsabilidades, no sólo pertenecen a las partes enfrentadas, sino que en buena medida, son el resultado de las actuaciones de las potencias occidentales.

En primer lugar, porque las causas del actual conflicto hay que buscarlas en el proceso de descolonización que estableció unas fronteras artificiales, con divisiones arbitrarias entre los pueblos de la región, con las que favorecer los intereses económicos de las metrópolis; los mismos intereses que favorecieron el acceso de determinadas élites autóctonas al poder político. En segundo lugar, porqué en el origen de los actuales conflictos, se encuentran los intereses enfrentados de las potencias por el control de los recursos minerales de la zona (oro, diamantes, cobre, pero sobre todo por el cobalto), como lo demuestra el hecho de que Francia y Bélgica, hayan apoyado a los hutus; Estados Unidos e Israel se encuen-

tren detrás de los tutsis. Y en tercer y último lugar, por la venta indiscriminada de armas a los diferentes bandos de la región. Es en este punto, donde la responsabilidad se trueca en complicidad criminal, puesto que no ha habido ningún reparo en alimentar desde el primer mundo, unos conflictos que las ONG que trabajan en la zona, estaban avisando se volverían a producir, sino se frenaba la llegada de armas y a la vez no se arbitraban las medidas políticas (conferencia internacional) que remediaran las diferencias internas.

Desde luego, no son muchas las informaciones aparecidas sobre las exportaciones de armas realizadas en la región, pues de sobra es conocido el secretismo que envuelve este tipo de transacciones, debido al rechazo que el comercio de armas tiene en la opinión pública. Pero algunas han trascendido, así, se tienen noticias de que han existido suministros de armas al gobierno de Burundi, controlado por la minoría tutsi, por parte de Estados Unidos y China; al actual gobierno de Ruanda, han llegado armas procedentes de Rusia; Rumania y Uganda; el gobierno del dictador Mobutu de Zaire, ha recibido armas desde Israel y Estados Unidos; los grupos armados hutus que actúan en el Zaire les han suministrado armas desde Sudáfrica, Israel, China, Albania y Bulgaria.

Una de las operaciones que ha salido a la luz, es la que se desprende del informe de la comisión de Naciones Unidas que

investiga las ventas de armas en la región, en el que se involucra al gobierno español. Se trata de una operación de tráfico de armas desde España hacia Ruanda, realizada en mayo de 1994. Al parecer se trató de un avión con matrícula nigeriana B707, que el 24 de mayo de 1994 salió del aeropuerto de Barajas (Madrid) con un cargamento de 30 toneladas de fusiles de asalto alemanes G-3 procedentes del ejército portugués y con destino al este del Zaire.

Esta operación, una más de las que han realizado diversos países europeos durante los últimos años, y que fue realizada durante el mandato del PSOE, ha sido desmentida por el actual gobierno, aunque ho ha descartado que se tratara de una operación "ilegal". El problema de este desmentido es que difícilmente puede ser creíble, o demostrada su falta de veracidad, cuando la mayor parte del comercio de armas está amparado por el secreto oficial, una política secretista y sin control parlamentario de una actividad "económica" que mueve en el estado español miles de millones de pesetas al año. El carácter de secreto oficial de estas actividades se remonta al 12 de marzo de 1987 cuando el Consejo de Ministros del anterior gobierno declaró secretas "las actas de la Junta Interministerial, que se encarga de controlar este comercio y de autorizar las exportaciones de material militar y de "doble uso"".

Por otra parte, los servicios de aduanas de Bruselas confiscaron

a principios de enero de este año varios centenares de motores y piezas de recambio para carros de combate de origen ruso que iban a ser enviados a Burundi, país sometido al embargo internacional tras el golpe de Estado militar el 25 de julio del año pasado.

En el intento de encontrar ventas de armamentos contrastadas, el C³A, ha explorado la base de datos Eurostat, del censo de exportaciones de la Unión Euro-

pea, y se han extraído las transacciones del cuadro adjunto (a pie de página). No son, desde luego, ventas muy cuantiosas, pero en cambio si que son muy significativas, puesto que demuestran la existencia de ventas de armas. Pues se trata de informaciones facilitadas por los países miembros de la UE, de exportaciones a cuatro de los países que forman la región de los Grandes Lagos (Ruanda, Burundi, Zaire y Uganda), y

precisamente de aquella partida arancelaria, la 93, de armas y municiones –como era de esperar– que engloba armas cortas y ligeras (rifles, pistolas, municiones, explosivos, minas...) que son las que más muertos causan en esta clase de conflictos.

Sólo es una página más de esa monstruosa historia general de la infamia, con que la Comunidad Internacional obsequia a sus ciudadanos súbditos.

C³A

EUROSTAT. Intra and Extra European Union statistics

AÑOS 1988 - 1995									
PARTIDA 93 ARMAS Y MUNICIONES									
(armas cortas, rifles, explosivos, etc.)									
Unidad: 1000 pesetas									
PAÍSES: RWANDA, BURUNDI, UGANDA, ZAIRE									
	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1988-1995
FRANCE	805	161	7.084	5.635	7.406	1.449	5.635	14.490	42.665
BELG-LUX	5.635	1.449	1.449	644	322	2.576	644	2.415	15.134
GERMANY	161	1.129	483	0	1.610	805	161	2.093	6.442
ITALY	139.909	35.098	0	0	0	18.193	0	4.186	197.386
U.K.	4.669	0	0	644	0	86.779	0	11.431	103.523
PORTUGAL	56.604	24.633	206.241	0	0	0	0	0	287.478
SPAIN	132.020	0	0	0	483	161	0	0	132.664

Elaboración: Paco Muñoz (C³A)

Las ventas de españa de 1988 de 132 millones corresponden a una venta de explosivos hecha a Uganda.

COMPETIR O COOPERAR

* Carles Diez Reinoso

La escuela, el deporte, la política y la economía, padecen cada vez más el síndrome de la agresividad. La sensación, cuando no el convencimiento, de que el otro es el rival, el oponente o el enemigo a batir, va extendiéndose a todos los estamentos sociales y acaba impregnando toda la vida social y política.

Tanto es así, que, para llegar a descubrir lo que realmente se oculta tras las promesas aparentemente conciliadoras de los partidos políticos, se ha hecho ineludible bucear en la terminología que emplean, buscando en cada caso su verdadero sentido.

Riqueza, libertad y bienestar no tienen el mismo significado para un liberal que para un socialista. La mejor forma de saber qué hay detrás de aquellas palabras es estudiar qué políticas piensan aplicar en el día a día, qué modelo de sociedad, de convivencia es el suyo: no cuanta riqueza crearán, sino cómo piensan repartirla; no cuanta libertad, sino cuantos serán libres; no cuánto bienestar, sino a quiénes alcanzará ese bienestar. Hay en ese lenguaje dos términos muy significativos: "cooperar" y "competir".

Reconocemos que prescindir de la competitividad, en una sociedad como la nuestra, equivaldría a poco menos que un suicidio desde el punto de vista económico. Pero no podemos perder de vista las consecuencias a las que el culto exacerbado a la agresividad nos está llevando. No podemos aceptar sin más una sociedad que ha dejado de ser una estructura destinada al bien común para convertirse en una jungla en la que todo vale y en donde el más fuerte y astuto crea sus propias reglas de juego.

El uso constante del término "competir" en el discurso político de los neo-liberalismos fundamentalistas nos puede decir mucho acerca de su forma de interpretar las relaciones sociales: Su auténtica filosofía es la del triunfo de "los mejores", de la lucha y el éxito individualista en un mundo hobbiano en el que impera la máxima del "homo homini lupus".

Se trata de una interpretación de la selección natural darwiniana según la cual la competencia entre individuos mejora la dotación genética de la especie, premiando con la supervivencia y el dominio a aquellos que mejor se adaptan al entorno. Es la recompensa a los más "fuertes" y la desaparición de los más "débiles", es, en suma, el ciego, cruel e inevitable avance de una humanidad abocada por su propia naturaleza al dominio del mundo y de las otras especies.

En ese proceso el hombre no haría sino imitar de una forma inteligente lo que los animales hacen de una forma instintiva, perpetuándose los más fuertes o los más veloces ante el reparto de las presas o el acoso de

los depredadores. En pocas palabras: tanto a nivel individual, como a nivel de pueblos, la lucha por el mercado y el poder de las armas son las leyes naturales que rigen el comportamiento humano y, nos guste o no, las normas sociales deben aceptar (a lo sumo mitigar) esta indiscutible realidad.

Es también la filosofía del "gen egoísta", según la cual la naturaleza actúa a través de fuerzas físicas ciegas, sin ningún rastro de justicia, en donde una juventud sana es una garantía de supervivencia del ADN, mientras que una vejez plétórica de salud puede resultar un lujo insoportable.

Por muchos lenitivos y disfraces que desde el ultraliberalismo se quieran poner a esta visión de la selección natural, todos responden al esquema biológico de la competitividad. Sin embargo, no debemos olvidar que se trata de una "interpretación" de las muchas que pueden hacerse de las teorías de Darwin. Los más recientes estudios sociológicos y biológicos están demostrando que es la cooperación, y no la competitividad, la que asegura la supervivencia y el progreso entre los animales sociales.

Pero sea cual sea la interpretación que se haga del darwinismo, hay algo en lo que todo el mundo está de acuerdo: la selección natural es la capacidad de adaptación al medio. (también podría definirse como inteligencia).

Pues bien, tanto a nivel social, como biológico, como matemático (recuerdese el juego del dilema del prisionero) parece demostrado que, para nuestro próximo siglo XXI, será mucho más inteligente una política basada en la cooperación que en la competitividad. Hasta hace pocos años, el aislamiento relativo entre individuos y naciones estaba mucho más acentuado que en la actualidad. Los grupos humanos mantenían pocas relaciones con carácter permanente, a veces con encuentros únicos o escasos, espaciados a lo largo del tiempo y en donde el vencedor podía olvidarse del vencido. Entonces, la ley del más fuerte, el juego sucio y la astucia podían ser las estrategias más ventajosas.

Precisamente esta visión histórica de las relaciones humanas dio lugar a la creencia de que la competencia y la astucia acabarían seleccionando a los mejor dotados, lo mismo a nivel individual que de grupos o naciones. Sin embargo, una vez más, los cambios sociales han ido más deprisa que los cambios ideológicos y teorías, como las que fundamentan el capitalismo, se han quedado ancladas en el pasado. Los esquemas de convivencia capitalista responden, en general, a un tipo de adaptación obsoleta que no se adecúa con el entorno actual.

Nuestro mundo, el de nuestros días, se desarrolla en una aldea global. Los medios

de información y de transporte no sólo nos ponen en contacto a todos con todos, sino que esta relación se establece de forma continuada. Y es considerando estas circunstancias como debe contemplarse la selección natural: el entorno del aislamiento se ha transformado en el entorno de la comunicación. Si defraudamos al prójimo hoy, un día u otro nos lo volveremos a encontrar y acabaremos pagando nuestra defeción. No es posible destruir y olvidar al o lo destruido, no es posible ya el dominio permanente de unos sobre otros, sean individuos o pueblos. Ahora la selección natural exige otras estrategias porque otro es el entorno que nos rodea. Únicamente las sociedades basadas en la mutua cooperación y no en la competencia salvaje serán las más prósperas y las más perdurables.

A veces, se argumenta en defensa de la teoría de la competitividad natural el ejemplo del bosque: los árboles son más altos de lo que necesitan porque luchan entre ellos para recibir una mayor cantidad de luz solar y si la naturaleza primase la solidaridad en las asociaciones vegetales, serían más bajos y más fuertes con mucho menos gasto de energía. Puede que esto valga para los árboles, pero de algo tienen que haber servido a los hombres los millones de años de evolución que les preceden.

Por otra parte, los ejemplos de cooperación espontánea abundan en la naturaleza siempre que se den circunstancias de interacción permanente, tal y como esta sucediendo cada vez más en nuestras sociedades. En las trincheras, durante la primera guerra mundial, los largos períodos de inmovilidad de las líneas crearon reglas tácitas de cooperación entre soldados franceses y alemanes; las alianzas entre partidos políticos cuando enfrentan un largo período legislativo son más productivas que las traiciones y las defeciones. Hay multitud de ejemplos parecidos en todos los seres vivos desde las bacterias a los primates.

El neo-liberalismo, nos guste o no, sobre todo en su versión más salvaje, es una política y una economía obsoletas. Pretender mantener las viejas tácticas del individualismo a ultranza es una muestra de falta de reflejos ante los nuevos retos sociales.

Desde la microbiología a la teoría de juegos, es decir, desde las ciencias naturales a las matemáticas, nos están advirtiendo de que, aquí y ahora, es mejor cooperar que competir. Darwin tenía razón, pero también Marx: sobrevivirán los mejor adaptados; sólo que ahora, la mejor adaptación es aquella que haga al hombre más capaz de cooperar con sus semejantes.

* *Carlos Diez Reinoso és soci de la Lliga dels Drets dels Pobles*

Servei de Documentació Internacional de la Lliga dels Drets dels Pobles.

De les novetats entrades recentment destaquem:

○ **LA INTEGRACION SOCIAL DE LOS INMIGRANTES EXTRANJEROS EN ESPAÑA**

Ubaldo Martínez Veiga

Editorial Trotta, Fundación 1º de Mayo, Madrid, 1997, 299 pags.

Una obra que estudia amb deteniment quatre grups d'immigrants als nostre país: gambians, dominicans, caboverdians i marroquins. Es fa una anàlisi comparativa dels diversos grups, de la seva inserció al mercat laboral i dels elements estructurants del procés migratori. Es tracta de veure què passa per dins del procés, quins són els problemes tant en l'origen com en destí i les mediacions que uneixen ambdós extrems.

○ **CAFE AMARGO**

Por un comercio Norte-Sur más justo, SETEM, María Vila Cases, Eduard Cantos, Toni Codina, Agustí Grau Icaria Editorial i Setem, Barcelona, 1997, 103 pags

100 milions de persones viuen del cultiu i manipulació del cafè, la matèria prima més lucrativa després del petroli, però una proporció ínfima del preu que paguem al Nord com a consumidors arriba als treballadors del Sud, les condicions socials i laborals dels quals es troben ben lluny del compliment d'uns codis ètics i dignes que permetin un mínim de qualitat de vida.

○ **UN MUNDO SIN RUMBO**

Crisis de fin de siglo, Ignacio Ramonet.

Editorial Debate, Madrid, 1997, 246 pags

El ritme precipitat de les transformacions geopolítiques que es desenvolupen des de 1989, anuncien una era de grans turbulències? La caiguda de l'Europa de l'Est, la guerra del Golf, la globalització de l'economia, el renaixement de la Xina, la nova hegemonia dels EEUU, etc, trastornen els escenaris estratègics i dissenyen un nou paisatge planetari. EEUU, Europa i Japó, el tríptic triomfant es veu desafiat pels països emergents i pels conflictes ètnics, nacionalistes i religiosos, sorgits a la fi d'aquest segle. També ha d'afrontar l'esfondrament del Sud, on hi viu el 80 per 100 de la població.

○ **L'ESTAT DEL MÓN**

Un informe del Worldwatch Institute sobre el progrés cap a una societat sostenible, Brown, Lester R, Flavin, Christopher i altres.

Centre UNESCO de Catalunya en col.laboració amb la Caixa de Sabadell, Barcelona, 1997, 250 pags.

En aquesta 14ª edició, es contempla des d'una perspectiva realista el nostre progrés cap al desenvolupament sostenible, a partir de la Cimera de la Terra de Rio de l'any 1992. Constaten que hi ha hagut algunes millores en el plantejament de la sostenibilitat i en l'aplicació del conveni internacional per tal de protegir la capa d'ozó, però que a fi de comptes perduren les grans tendències de degradació del medi ambient i dels recursos sostenibles.

○ **EL CHOQUE DE LAS CIVILIZACIONES Y LA RECONFIGURACION DEL ORDEN MUNDIAL**

Samuel P. Huntington

Ediciones Paidós, Barcelona, Buenos Aires, 1997, 425 pags

L'autor prediu que els conflictes del futur vindran determinats més pels factors culturals que pels econòmics (...). Occident necessita desenvolupar una més profunda comprensió de les concepcions religioses i filosòfiques d'altres civilitzacions, dels punts de vista i els interessos d'altres nacions, del que tenen en comú amb nosaltres (...). El fonamentalisme religiós i cultural tan sols pot guanyar terreny utilitzant en benefici propi els problemes contemporanis: el sub-desenvolupament, la desocupació, les desigualtats més flagrants i la pobresa. (comentari de Jacques Delors).

○ **EDUCACIÓ: HI HA UN TRESOR AMAGAT A DINS**

Informe per a la UNESCO de la Comissió Internacional sobre Educació per al Segle XXI, Jacques Delors, In'am Al Mufti, Isao Amagi i altres.

Centre UNESCO de Catalunya, Editorial Mediterrània, Barcelona, 1996, 251 pags.

El repte és considerable. Quin lloc concedeixen les nostres societats als joves en l'escola, en la família, en la societat? Com pot l'educació preparar les generacions futures per a les exigències d'un món constantment trasbalsat?

○ Vegeu també la secció "Un llibre, un autor" a l'última pàgina

DES DE LA JUNTA...

A cada número de "Papers" hi trobem unes planes dedicades a destacar alguns llibres recents que hem adquirit. A més, destaquem un llibre a la darrera plana i ampliem la informació sobre el seu contingut i sobre el seu autor o autora.

Cada dia a la biblioteca, de 5 a 9 del vespre, es poden consultar llibres, revistes i documents sobre temes de la realitat internacional i, de manera especial, tot allò que afecta als anomenats pobles dependents.

Darrera d'aquest Servei hi ha un petit equip de documentalistes voluntaris que proposen la compra de llibres, els registren i cataloguen informàticament i d'aquesta manera els posen a disposició de qui ho vulgui consultar.

Ara, gràcies al Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, estem fent un pas més: connectar-nos a Internet, comprar més llibres, homologar el sistema de classificació, adequar millor l'espai, etc.

Tot plegat per disposar d'informació plural i anàlisis contrastats, amb la intenció de fonamentar millor les nostres opinions i compromisos de canvi.

Volem disposar d'una Biblioteca ben equipada al servei del ciutadans de Sabadell i comarca amb les finalitats que ja hem dit. No volem, però, fer un servei assèptic per a tothom i per ningú a la vegada. Al darrera de cada llibre, revista o document hi ha els documentalistes o els diferents grups de treball de la Lliga que proposen, llegeixen, es documenten per afinar millor el servei. Disposem-ne.

BREUS

SITUACIÓ POLÍTICA I SOCIAL DE PERÚ

Arran del desenllaç de l'assalt a l'ambaixada japonesa a Lima, la Lliga dels Drets dels Pobles va organitzar la xerrada "El Perú actual: situació política i social" a càrrec de l'advocat peruà i ex-secretari general de la Fiscalia de la Nació de Perú, el sr. Marco Rodríguez-Farge, el passat 13 de maig. Al mateix temps, la Lliga també va elaborar i fer públic un manifest en què condemnava els fets i els qualificava de violació greu dels drets humans.

LLIURAMENT DELS PREMIS DE REDACCIÓ

El C.P. Nostra Llar, el C.P. Sant Gregori, el col·legi La Immaculada, l'Escola Industrial i l'Escola Pia de Terrassa van ser les escoles guanyadores del concurs de redacció "Què vol dir ser solidari?" que organitza cada any el grup de treball Xile de la Lliga. L'acte de lliurament va tenir lloc el passat 27 de maig, amb una conferència de l'escriptor Josep Gòrriz i l'assistència de la regidora de Joventut, Olga Jiménez.

HOMENATGE A PAULO FREIRE

Les Escoles d'Adults de Sabadell i el Seminari Permanent d'Educació de la Lliga dels Drets dels Pobles van organitzar la taula rodona "Homenatge a Paulo Freire", el passat 28 de maig. L'acte tenia com a objectiu recordar i divulgar el paper i la figura d'un pedagog que va ser el fundador i impulsor de les escoles d'adults.

DE CARA AL SETEMBRE

El curs 97-98 començarà amb una programació potent: la presentació de dos dossiers, un sobre Drets Humans i un sobre Xile, i una exposició fotogràfica sobre l'Àfrica Negra.

DRETS HUMANS

El Seminari Permanent d'Educació de la Lliga presentarà el dossier didàctic "Parlem de Drets Humans" el dia 23 de setembre, a 2/4 de 8 del vespre, a Ca l'Estruch. El material pretén ser una eina per als educadors per acostar a l'alumnat els valors bàsics per la convivència digna i democràtica. El dossier ha estat elaborat per Maria Soler, coautora del dossier sobre el Sàhara publicat per la Lliga. L'acte de presentació comptarà també amb una xerrada sobre els Drets Humans en el marc de l'escola.

XILE

El grup de treball Xile de la Lliga presentarà a l'octubre el dossier sobre la història i la cultura de Xile "Una mirada a Xile", que inclou activitats didàctiques. El treball ha estat elaborat per Jimena Martínez, llicenciada en història per la UAB.

EXPOSICIÓ FOTOGRÀFICA

El Grup Àfrica Negra (GAN) de la Lliga prepara una exposició de fotos sobre l'Àfrica Negra, que tindrà lloc del 22 de setembre a l'11 d'octubre, al Casal Pere Quart.

LA LLIGA A BÒSNIA

Tres membres de la Lliga dels Drets dels Pobles van formar part de la delegació ciutadana que va visitar Sarajevo del 5 al 8 de juny: Carles Mota (representant del Grup Bòsnia), Casimir Garcia (tresorer i vice-president en funcions) i Núria Farell (coordinadora). El viatge tenia diversos objectius: comprovar l'estat dels projectes que Sabadell té amb la capital bosniana, establir contactes directes per continuar-los o començar-ne de nous i, sobretot, conscienciar a un nombre important de persones sobre la situació actual de Sarajevo, en un moment en què els mitjans de comunicació ja no en parlen i el suport de la comunitat internacional no és l'esperat.

En aquest sentit, la delegació sabadellenca va poder comprovar sobre el terreny que un any i mig després dels acords Dayton la situació que es viu a Bòsnia no és de pau sinó de "no guerra" (presència massiva de forces de l'ONU, fronteres impermeables, ciutats i pobles dividits, criminals de guerra en llibertat,...) i que les conseqüències del conflicte són encara duríssimes (alt índex de mortalitat a causa de

Barri turc de Sarajevo. La ciutat intenta viure un ambient de normalitat.

suicidis, mines i accidents de trànsit, 60% d'atur, gran part del territori minat, dos milions i mig de refugiats que tornen i troben la casa destruïda o ocupada, recursos sanitaris insuficients, restriccions d'aigua...)

De les activitats de la delegació sabadellenca (de prop de 60 persones entre representants polítics i de les diverses entitats ciutadanes) destaquen l'assistència a la inauguració del teatre Kamerni, recons-

truit amb diners de Sabadell Solidari, la visita a l'empresa de transports públics GRAS (a la qual es va donar 8 autobusos que circulen per la ciutat) i la visita a l'Euroclub o casal de joves de Dobrinja, amb qui la Lliga ha començat a establir un intercanvi cultural.

JOVES A DOBRINJA

El projecte del Grup Bòsnia de la Lliga de realitzar un intercanvi cultural entre joves de Sabadell i Sarajevo ja és una realitat. Un grup de 25 joves de Sabadell viatjarà a Sarajevo del 5 al 16 de juliol per conèixer i intercanviar experiències amb els joves del barri de Dobrinja, un dels més castigats per la guerra. Les activitats que s'hi duran a terme són molt diverses: des de la presentació de la ciutat de Sabadell -des del punt de vista d'activitats, entitats i grups de i per joves- passant per dos concerts de rock, en què hi participaran el grup sabadellenc Supersonics i grups de rock bosnians, a tallers de perruqueria, maquillatge i fotografia, actuacions de danses al carrer, excursions i actes lúdics de tot tipus. Totes aquestes activitats tenen el mateix objectiu: potenciar el paper de l'Euroclub al barri, donar-lo a conèixer a tots els joves de la zona i engrescar-los a participar-hi.

Barri de Dobrinja a Sarajevo

RETALLS DE PREMSA

AUTOCRÀCIA ÀRAB PER SEMPRE?

Les eleccions d'Algèria del 5 de juny no van fer més que legitimar un règim sostingut per les armes. I, tan mateix, aquestes eleccions són importants en el món àrab, en part per la seva raresa. Els progressos de la democràcia, que es registren gairebé a tot arreu excepte a l'Orient Mitjà, converteixen els 22 membres de la Lliga Àrab en uns retardataris democràtics. Cap Cap d'Estat àrab (excepte al Líban) ha estat nomenat per mètodes democràtics en una generació: el promig del temps dels seus mandats és de 22 anys.

No és que els països àrabs no tinguin institucions democràtiques. Però els seus diversos parlaments i consells consultius són, amb algunes excepcions, bastant poc decisius. (...)

Perquè ha fracassat la democràcia en el món àrab? Existeixen diverses explicacions:

-Els àrabs tenen un dels majors índex de natalitat i un dels més baixos índex d'alfabetització del món. Les velles generacions, temeroses de ser escombrades, s'aferran al poder. L'analfabetisme és una barrera per la participació política.

-Els països àrabs tenen el 60% de les reserves mundials de petroli i els seus govens controlen aquesta riquesa. Cedir poder polític representa cedir poder econòmic. No és casual que països sense petroli -com el Marroc, Jordània o el Líban- tinguin institucions democràtiques relativament més sòlides.

-La colonització europea va dotar els àrabs amb una classe alta urbana

orientada culturalment cap a Occident i desvinculada del seu propi "hinterland". Per a aquesta gent, la democràcia no tenia interès...Ni sovint tampoc per als seus aliats occidentals.

-El món àrab no ha tingut, ni té encara, la seva pròpia versió de la Reforma protestant que va obrir el camí a la democràcia occidental.

*THE ECONOMIST,
Londres, 7 de juny de 1997.*

ERRADICAR LA POBRESA

La Humanitat ha progressat de manera espectacular. Però no hi ha lloc per la satisfacció; queden en el món 800 milions de persones que no mengen suficient i 1.300 milions que viuen amb menys d'un dòlar (145 ptes) al dia. Segons el Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament (PNUD), el món té a les seves mans la possibilitat d'erradicar la misèria en els pròxims 20 anys. (...)

El plan del PNUD per encarar el segle XXI i superar la pobresa existent té un preu: la redistribució de 80.000 milions de dòlars (11,6 bilions de pessetes), que és el 0,5% de la riquesa global. Considera que l'ajuda exterior al desenvolupament ha de concentrar-se en tasques essencials com l'ensenyament, la sanitat bàsica i la salubritat de l'aigua, la lluita contra la malnutrició, la igualtat de sexes, la democratització, la lluita contra la corrupció i la reducció de les despeses d'armament en els països més pobres. Si en 30 anys les 2/3 parts de la humanitat han avançat tant com el món industrialitzat en un segle, perquè no podrà recuperar terreny la quarta part restant? La resposta no és senzilla. Però almenys el PNUD la planteja i adverteix: el problema és la política. Però també és la solució.

*LA VANGUARDIA,
16 de juny de 1997.*

UN LLIBRE, UN AUTOR

PENSAMIENTO POLÍTICO VERDE

Una nueva ideología para el siglo XXI

El sólido y estimulante análisis que hace Andrew Dobson de las estrategias, objetivos e ideas políticas del movimiento verde se ha convertido rápidamente -desde su aparición en 1990- en un clásico de la materia. La presente edición, elaborada a partir de una puesta al día basada en los descubrimientos y la bibliografía más recientes, sitúa con claridad el ecologismo dentro del campo general de las ideologías políticas, examinando la base filosófica de la política verde y los problemas teórico-políticos que plantea.

Dobson plantea de forma enérgica que el ecologismo debe considerarse una ideología política distinta y analiza su relación con otras, sobre todo el socialismo y el feminismo. También ofrece un estudio de gran amplitud sobre el cambio social que proponen los verdes y como se podría efectuar. Finalmente examina la relación entre las ideas verdes y la democracia, por una parte, y entre las ideas verdes y el Estado, por otra.

Lectura esencial tanto para los estudiantes de política medioambiental como para los teóricos políticos, la obra, en fin, brinda una estimulante introducción a la materia, concisa y coherente, que sin duda interesará también a todos aquellos que deseen saber por qué las ideas verdes se han convertido en algo tan importante a finales del siglo XX:

Ediciones Paidós, Barcelona, Buenos Aires, 1997, 270 pags

ANDREW DOBSON

Es catedrático de Política en la Keele University. Autor de *An Introduction to the Politics and Philosophy of José Ortega y Gasset* y *Jean-Paul Sartre and the Politics of Reason*, es también compilador de *The Green Reader* y *The Politics of Nature*. Actualmente trabaja sobre temas relacionados con la justicia y sobre el papel de la naturaleza en la teoría política moderna.

**LLIGA DELS DRETS
DELS POBLES**

Revista Papers

Edita: **LLIGA DELS DRETS DELS POBLES**

Direcció: Quilo Martínez

Consell de Redacció: Joan Casañas, Carles Cascón,
Vicenç Creus, Núria Farell.

Imprimeix: Serafí, Indústria Gràfica Publicitària.

Amb la col.laboració de

Generalitat de Catalunya
Comissionat per a Actuacions Exteriors

La Lliga dels Drets dels Pobles és una Organització No Governamental reconeguda per les Nacions Unides i per la UNESCO. La Secció catalana té la seva seu a:

Sabadell: Ca l'Estruch, carrer Sant Isidre cantonada Lluís;

Granollers: Casal de Cultura Sant Francesc, carrer d'Espí i Grau, 1.

Telèfon i fax: 723 71 02 **Adreça Postal:** Apartat de Correus 2045, 08280 SABADELL